

Verslag van vergadering nr. 2013-6 van het Raadgevend Comité van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen van 25 september 2013

FAVV	<p>Gil Houins (Voorzitter), Herman Diricks, Jean-Marie Dochy, Nathalie Dejaegher, Yasmine Ghafir, Jean-Philippe Maudoux, Pierre Naassens, Walter Van Ormelingen, Vicky Lefevre.</p> <p>Francis Clarysse (Advocaat-generaal bij het Hof van Beroep in Gent) en Jan Van den Boeynants (Gerechtigd commissaris van de federale politie).</p> <p>Guy Vanbelle, vertegenwoordiger van minister Laruelle.</p> <p>Chris Boyen en Sophie Deprit (verslaggeefsters).</p>
-------------	---

Leden van het Raadgevend Comité

		ME	MS		M	M
					E	S
	Bert Véronique /Ardies Luc	1		Melis Cédric/Nick Laurence	0	
	Braem Steve Carlos/Jonckheere Caroline	1		Mijten Erik/Van Keerberghen Georges	1	
	Brouckaert Véronique/Bosmans Roger	0		Nijs Katrien/Van Moeseke Wim	1	
	Cools Romain/Kuylen Bruno	1		Nutelet Guy/Ogiers Luc	1	
	Cornu T./Van Daele Daniel/Hautekeur Ch.	0		Nys Annelore/Gillabel Jeroen	0	
	Coulonval Daniel/Granados Ana	v	1	Poriau Pierre/Nys Laurent	1	
	Debergh Renaat/De Wijngaert Lambert	v	1	Pottier Jean-Luc/Landuyt Marc	1	
	De Craene Ann/Appeltans Philippe	1		Schirvel Carole/Jacquinet Stéphanie	0	
	Dejaegher Yvan/Hoeven Erik	1		Segers Dina/Vandecavey Brigitte	1	
	Denys Elke/Henrotte Bénédicte	0		Semaille Marie-Laurence/Masure Alain		1
	Diels Eve/ Sterckx Romain	1		Smagghe Thierry/Leroux Frans	1	
	De Greve Nathalie/Janssens Bente	1		Tamigniaux Daphné/Bruynseels Erik	v	
	Moreau Thomas/Buurman Rob	1		Teughels Caroline/Loncke Peter	v	
	Fonteyn Freija/Spenik Kathleen	1		Vandamme Hendrik/Willems Hubert	1	
	Hallaert Johan/De Lange Els	1		Vandenbosch Michel/De Greef Ann	v	1
	Horion Benoit/De Boosere Isabel	v	1	Vandenbroucke Joost/Van den Broeck A.	v	
	Jaeken Peter/Persoons Davy	1		Vandevelde Renaat / Thise Sophie		0
	Jeandrain Charles/Lesceux Jonathan	0		Van Damme Eddy/ Denoncin Albert	1	
	Laurysen Sigrig/Maertens Gwendoline	1		Van de Meerssche Eric/Verschuereen Yves	v	
				Velz Alfred/Mendez Murielle	0	
1	Aanwezig		v	Verontschuldigd		
0	Afwezig					

Dagorde

1.	Goedkeuring van de dagorde
2.	Jaarverslag Multidisciplinaire Hormonencel 2012
3.	Actualiteit:
	A) chloramphenicol in enzymen
	B) problematiek van Escherichia coli in vleesbereidingen
	C) voorstelling traceerbaarheidsoefening in de filière van de eieren
4.	Activiteitenverslag FAVV 2012 / bemerkingen van de leden en feedback suggesties operatorenenquête
5.	Tendensen Controleprogramma 2014
6.	Ontwerp van KB tot wijziging van het KB autocontrole: advies
7.	Overzicht aangekondigde acties in DIS
8.	Varia
	GAIA: Dieren in de wei - controle op beschutting & optreden gidsen Naar aanleiding artikel in Landbouwleven: couperen van schapenstaarten: cijfers van de controle? Welke sancties zijn er genomen? Wat zijn de resultaten?
	FAVV: Residuen van pesticiden in Franse wijn

Punt 1. Goedkeuring van de dagorde

1. De Voorzitter doet volgende mededelingen

Aanpassing KB samenstelling RC

- handhaving van de huidige mandaten + uitbreiding met 2 nieuwe mandaten: 1 voor de bakkers (kleinhandel) + 1 voor de verpakkingsector. Dit brengt het totaal aantal mandaten = 39 leden & plaatsvervangers;
- verwelkomt de heer Eddy Van Damme Co-Voorzitter van de Belgische Confederatie B.B.C.I. (Broodbakkerij Banketbakkerij Chocolateverwerking Ijsbereiding). De heer Albert Denoncin is aangeduid als zijn plaatsvervanger;
- de heer Van de Meerssche, verontschuldigd voor deze vergadering, is aangeduid als vertegenwoordiger van de verpakkingsector door IVP(industrie van verven, vernissen, stopverven, drukinkt en verven voor de Schone Kunst). De heer Yves Verschueren (Essencia) is aangeduid als plaatsvervanger.

2. Volgende variapunten worden toegevoegd:

- Dieren in de wei - controle op beschutting & optreden gidsen (GAIA);
- Naar aanleiding van een artikel in Landbouwleven: couperen van schapenstaarten: cijfers van de controle? Welke sancties zijn er genomen? Wat zijn de resultaten (GAIA)?
- Residuen van pesticiden in Franse wijn (FAVV).

Punt 2. Jaarverslag Multidisciplinaire Hormonencel 2012

3. De Voorzitter verwelkomt Francis Clarysse, Advocaat-generaal bij het Hof van Beroep van Gent, Jan Van den Boeynants, gerechtelijk commissaris bij de federale politie en hoofdcoördinator van de multidisciplinaire hormonencel en Walter Gillis, verantwoordelijke bij de nationale opsporingseenheid (NOE) bij het FAVV. Naar jaarlijkse gewoonte zullen zij het vermelde jaarverslag voorstellen.
4. Francis Clarysse bedankt het Voedselagentschap dat hem de mogelijkheid geeft om het "Jaarverslag van de Multidisciplinaire Hormonencel 2012" toe te lichten. Voorliggend jaarverslag werd gepubliceerd op de website van de federale politie en is dus publiek toegankelijk (<http://www.polfed-fedpol.be/pub/images/mdhcNL2012.pdf>).
5. Het vermelde jaarverslag heeft niet alleen betrekking op onderzoeken naar verboden groeistimulators in de veeteelt, maar de presentatie van vandaag is daarop gefocust.
6. In 2012 werd een grotere aanwezigheid van verboden stoffen vastgesteld bij de analyses van materiële monsters zoals spuiten, flacons, naalden en spatels. Maar dit werd niet

bevestigd bij de analyses van de dierlijke monsters. Bij de analyse van urine van varkens werd dit jaar opvallend minder aanwezigheid van prednisolone vastgesteld.

7. De Hormonencel heeft een welomschreven taak. Er wordt gezocht naar verboden stoffen. Hierover wordt een rapport uitgebracht en “de vaststellingen zijn wat ze zijn”, benadrukt hij. Van belang is dat gezocht wordt naar een verklaring voor het aantreffen van een vrij breed gamma van verboden producten in de materiële monsters doch niet in de dierlijke monsters. De georganiseerde misdaad laat zich volgens een recent rapport van Europol meer en meer in met de zwendel in vervalste voedingswaren. Voedsel is schaarser aan het worden, dus duurder, en ook interessanter voor criminelen. Het is dus zeker van belang dat deze waarschuwing ernstig wordt genomen.
8. Jan Van den Boeynants licht de concrete vaststellingen toe, zijnde het veterinaire luik van het jaarverslag (zie PPT voor meer detail : http://www.favv.be/comiteconsultatif/rapportsreunions/documents/2013-09-25_Punt-2_JVS-Hormonen_RC_nl.pdf). Het jaarverslag werd in mei 2013 gepubliceerd. Het aantal producten dat werd teruggevonden m.b.t. humane doping zijn meer dan verdubbeld. Er zijn minder feiten i.v.m. het veterinaire luik dan de vorige jaren.
9. Het veterinaire luik zal worden toegelicht en meer bepaald het toedienen van hormonale stoffen aan dieren en de zwendel van deze stoffen bestemd voor de veeteelt.
10. Het overzicht voor 2012 omvat:
 - verwezenlijkingen: geografische aanduiding van de vaststellingen op een 4-tal kaarten;
 - een overzicht van de stoffen ‘niet aan alle criteria voldaan (NACV)’;
 - stoffen teruggevonden in de veeteelt;
 - doping (bij paarden en duiven) - teruggevonden substanties zowel in stalen van dieren als in verschillende recipiënten;
 - toelichting van een paar dossiers;
 - overzicht vonnissen en arresten;
 - bedreigingen;
 - conclusie.
11. Deze toelichting heeft betrekking op hormonen in de veeteelt en gaat niet over voedingssupplementen noch over humane doping en geneesmiddelen.
12. Er worden 4 kaarten getoond waarbij er een vergelijking wordt gemaakt tussen 2011 en 2012 van het aantal vaststellingen:
 - de 1ste twee kaarten gaan over “monsternemingen met resultaten ‘niet aan alle criteria voldaan’: het gaat hier dus niet over overtredingen. Dit zijn allemaal conforme resultaten, maar het gaat om de aanwezigheid van stoffen die niet aanwezig waren in voldoende concentratie waardoor niet kan worden geconcludeerd dat ze niet conform zijn of omdat er niet voldoende product aanwezig was om een tegenanalyse te laten uitvoeren. Het zijn dus allemaal “aanwijzingen” die verdere aandacht vragen. In 2012 zijn er meer aanwijzingen aangetroffen in Vlaanderen;
 - de kaarten 3 en 4 over “acties met resultaten ‘niet conform’ in het kader van gebruik/zwendel in hormonen en doping bij dieren (hormonen in de veeteelt, inbreuken op de drugswet en het KB 12 april 1974): een daling van het aantal dossiers in 2012 en het zwaartepunt ligt in West-Vlaanderen.
13. Aangetroffen stoffen in NACV zijnde stoffen aanwezig in stalen van:
 - Runderen: prednisolon, betaboldenon, thiouracil & progesteron;
 - Varkens: betanortestosteron, prednisolon & betaboldenon.
14. Aangetroffen stoffen in de veeteelt onderverdeeld in 2 groepen:
 - Dieren: thiouracyl, prednisolone, dexamethasone & betanortestosteron

Het betreft niet conforme resultaten. Deze zaken worden verder onderzocht door nieuwe afstappingen op het bedrijf.

Recipiënten: stoffen aangetroffen in spuitjes/flacons: verschillende vormen van testosteron, verschillende vormen progesteron, dexamethasone & tapazol.

15. Slide 10 geeft een overzicht van de stoffen die werden teruggevonden in 3 à 4 runderbedrijven. In deze bedrijven werden soms meer dan 15 verboden stoffen gevonden. Het zoeken naar de oorsprong van deze producten is in de meeste gevallen een echte lijdensweg. Niemand van de verdachten heeft ooit enige steun of hulp geboden bij deze zoektocht.

16. Doping bij:

Dieren (paarden en duiven met de bedoeling die dieren uit te sluiten uit de voedselketen): controles uitgevoerd op paardenrenbanen: volgende stoffen werden aangetroffen: heroïne, cortisol, dexamethasone, testosteron.

Ook in dit geval wordt vermeld dat veel meer stoffen werden aangetroffen in naalden en recipiënten.

17. Hierna volgt een toelichting bij een aantal dossiers: onderzoeken gevoerd in 2012 onderverdeeld in 3 categorieën:

Varkens: het aantal vaststellingen van aanwezigheid van prednisolone in urine van varkens is verminderd. Het Voedselagentschap volgt deze materie volledig zelf op gedurende 12 maanden. Thiouracil is soms ook in een lage dosis teruggevonden. Deze materie werd in handen gegeven van de NOE die het dossier op de voet volgen, enkel vergezeld door de politie indien nodig (bij vaststelling te hoge dosis/afstapping bedrijf);

Runderen: heel veel resultaten zijn conform maar er zijn nog een aantal personen die naalden, flacons & spuitjes in hun bezit hebben met verschillende substanties. Onder hen zijn er nieuwe overtreeders maar er zijn ook een aantal hardleerse overtreeders in deze groep.

Paarden: onderzoeken naar paarden zijn opgestart omwille van controles op de renbanen, omwille van resultaten verkregen naar aanleiding van dopingcontroles op renbanen uitgevoerd door andere bevoegde instanties dan het FAVV, onderzoeken gevoerd op basis van informatie verkregen bvb. uit Frankrijk, onderzoeken gevoerd naar aanleiding van fraude met paspoorten, onderzoeken gevoerd naar aanleiding van een postzending van TB-500 die via de douane aan de politie werd overgemaakt.

Het voorgaande heeft geleid tot vaststellingen en regelmatig tot het aantreffen van verschillende hormonale stoffen.

18. In het overzicht van vonnissen en arresten (in kracht van gewijsde) wordt een onderscheid gemaakt tussen deze m.b.t. hormonen en voedselveiligheid. De meeste vonnissen werden uitgesproken in Vlaanderen.

	<u>Hormonen</u>	<u>Voedselveiligheid</u>
Correctionele rechtbank	29	18
Hoven van beroep	1	1

19. Bedreigingen: is een zeer persoonlijk en subjectief iets. Wat voor een bepaalde inspecteur een bedreiging is, is dat niet noodzakelijk voor een andere. Zoals kan worden vastgesteld is het aantal bedreigingen van personen verminderd. De bedreigingen hebben niet geleid tot zware agressie. Een bedreiging wordt steeds ernstig genomen. In één zaak werd een vonnis uitgesproken door de Correctionele rechtbank van Leuven waar de verdachte een schadevergoeding diende te betalen aan de burgerlijke partijen.

20. Conclusies:

- minder niet conforme resultaten bij varkens;

- het blijft een probleem dat bij sommige runderbedrijven (in casu 4 à 5) nog verboden middelen worden aangetroffen;
 - doping bij paarden blijft een probleem - paardeneigenaars die hun dieren verboden middelen toedienen en toch nog wensen dat deze dieren in de voedselketen terecht komen;
 - illegale vetmesting en doping bij dieren (status quo);
 - enkele 'oude' hormonale producten zijn opnieuw aangetroffen (zoals bvb. tapazol);
 - in de meeste gevallen worden de stoffen teruggevonden in de recipiënten maar gelukkig niet in de monsters van dieren.
21. De Voorzitter dankt beide sprekers. Ondertussen is de situatie m.b.t. prednisolone uitgeklaard op basis van een advies van het wetenschappelijk comité van het Agentschap.
22. **Reacties:**
23. Niettegenstaande de serene manier waarop deze presentatie is gebracht, betreurt Erik Mijten dat dit een erg vage, niet nauwkeurige manier van communiceren blijft. Het is voor de Boerenbond erg onduidelijk op welke basis monsternemingen met resultaten 'niet aan alle criteria voldaan' worden geïnterpreteerd, welke afkapwaarde gehanteerd wordt. Hij verwijst in dit verband naar het advies van het Wetcom aangaande anabole en/of verboden stoffen van endogene oorsprong bij voedselproducerende dieren, waarin wordt gesteld dat men erg voorzichtig moet zijn bij het interpreteren van de resultaten. Heel wat van die resultaten worden teruggevonden in de vermelde kaarten. Het blijft bij een soort van insinuaties maar zoals is toegelicht beperkt het zich tot het aantreffen van producten in recipiënten (bij een 4 à 5-tal bedrijven), voor de rest niets. Dit moet toch duidelijk worden onderstreept.
24. De resultaten van de categorie "niet aan alle criteria voldaan" dienen beschouwd als een aanwijzing. Voor de consumentenorganisaties zijn in de 1ste plaats de niet conforme resultaten van belang, stelt de Voorzitter. In hoeveel bedrijven werden reële aanwijzingen vastgesteld?
25. In de context van NCAV werden een 60-tal bedrijven door het Agentschap bezocht enkel op basis van info verschaft door de hormonencel, antwoordt Walter Gillis. In voorkomend geval heeft men een 200-tal NACV resultaten bekomen. Elke aanwijzing wordt individueel beoordeeld. Er wordt nagegaan of er precedenten zijn geweest op het bedrijf in kwestie, en of er reeds vaststellingen werden gedaan. In het slachthuis kunnen de dieren van het bedrijf bvb. bemonsterd worden. Globaal bekomen we 200 à 300 resultaten van de labo's en NACV, zij dienen beschouwd als zijnde zachte informatie. Vermelde kaarten geven enkel een aanduiding dat er op die plaats iets gevonden werd. D.w.z. de 1ste twee kaarten duiden enkel op een aanwijzing. Er wordt wel een analyse uitgevoerd. De bedrijven worden opgevolgd, maar er is niets verkeerd mee.
26. Dit moet bekeken worden in het kader van de transparantie die men op alle gebieden van de voedselveiligheid wil uitbouwen, stelt Jean-Marie Dochy, zoals bvb. op het vlak van de captatie van signalen. M.a.w. alle elementen gebruiken die ons kunnen helpen om in de onderzoeken verder te gaan. Hetzelfde geldt voor de resultaten die niet aan de criteria beantwoorden maar zich bevinden in het domein van de hormonen. Hij maakt de parallel met de dioxinenormen. Ondanks alles is het een signaal als men onder de norm gaat. Er is een marge tussen niet-conformiteit en actielimiet. DG C voert een onderzoek om na te gaan of deze actielimiet niet overschreden werd door een bron die moet weggewerkt worden. Hij begrijpt dat men gefrustreerd kan raken door de communicatie omdat sommigen deze communicatie kunnen gebruiken om nogmaals de operatoren te viseren.
27. Jean-Luc Pottier apprecieert de enquête en de gegeven vaststellingen, maar hij vraagt zich af of men niet steeds een stap achter de fraudeurs zit. Wanneer men in Europa de leeftijd van kalveren op 8 maanden beperkt heeft, vroeg men zich af wat men nog ging

overhouden als karkas met deze beperking. Er wordt echter vastgesteld dat ze een gewicht van 240 tot 250 kg kunnen bereiken. Dit is toch wel vreemd op die korte tijd. Runderen van 15 tot 18 maanden wegen meer dan 500 kg als karkas, dit is enorm. Men gebruikt misschien geen hormonen meer, maar andere synthetische producten die men op dit moment misschien nog niet kan opsporen. Hij betwijfelt of er nog natuurlijke producten in de werkplaatsen zijn. Dit is een reële vaststelling op het terrein

28. Jan Van den Boeynants beaamt dat dit gerucht de ronde doet. Deze geruchten worden onderzocht. Hij komt terug op het aantal bedrijven met niet conforme resultaten dat betrokken was. Het gaat om 4 à 5 runderbedrijven die werden gecontroleerd en waar er minstens meer dan 5 verboden producten aanwezig waren.
29. De Voorzitter stelt Jean-Luc Pottier gerust en zegt dat het Agentschap verder opsporingsmethoden blijft uitwerken voor verboden stoffen en zelfs voor substanties analoog aan natuurlijke substanties (labo van Gent).
30. De verklaring van Jean-Luc Pottier is een goedkope aanval tegen de landbouwers, vindt Thierry Smagghe. Wie de sector kent weet dat er heden wordt gewerkt met genetische kruisingen, vb. het witblauw ras van België wordt gekruist met een Frans ras waardoor zwaardere karkassen zijn ontstaan. Dat is de enige reden voor de gewichtstoename van de karkassen. Hij betreurt het dat de sector op deze manier wordt beticht door de Beenhouwersbond.
31. Er wordt hier van alles geïnsinueerd. Ofwel bestaat er cijfermateriaal waaruit blijkt dat karkasgewichten van runderen beduidend zwaarder zijn geworden (en zonder enige uitleg) ofwel zwijgt men erover, voegt Erik Mijten hier nog toe.
32. Sigrid Lauryssen refereert naar de slides op blz. 5 en 18. Er wordt een grotere aanwezigheid van verboden stoffen vastgesteld bij de analyses van materiële monsters zoals spuiten, flacons, naalden en spatels. Maar deze verboden stoffen werden niet bevestigd bij de analyses van de dierlijke monsters. Het gaat over 4 à 5 runderbedrijven waar niet conforme resultaten werden vastgesteld. Er wordt aangegeven dat het zoeken naar de oorsprong van deze verboden producten een ware lijdensweg blijkt te zijn. Er zijn recidivisten die tot 6 keer tegen de lamp lopen. Hoe wordt hiermee omgegaan? Wordt er enige vooruitgang geboekt in de zoektocht naar de oorzaak van deze producten?
33. De medewerking van de verdachten op het terrein is nihil, deelt Jan Van den Boeynants mee. Het blijft moeilijk om bij deze enkelingen de oorsprong van hun producten vast te stellen. Er worden geen facturen gevonden, geen referenties op e-mail, enz. Zo'n onderzoek kan erg lang duren en heeft tot op heden bitter weinig resultaten opgeleverd.
34. De Voorzitter benadrukt dat die mensen in de rechtbank zware straffen oplopen en dat hun statuut wordt opgeschort. Er is een nieuw KB betreffende het H-statuut gepubliceerd. Deze nieuwe wetgeving zal op haar beurt de aanzet vormen voor het creëren van een nieuwe jurisprudentie in dit verband, waardoor bv. injectiespuiten opnieuw zullen kunnen dienen als basis voor verdere vervolging.

Punt 3. Actualiteit:

A) Chlooramphenicol in enzymen

Presentatie

35. Inleiding: Jean-Marie Dochy geeft toelichting over het vermelde actualiteitspunt (zie PPT voor meer detail : http://www.afsca.be/raadgevendcomite/verslagenvergaderingen/documents/2013-09-25_Punt-3-Chlooramfenicol-in-enzymes_Rc_nl.pdf). Hij herhaalt de gevaren van chlooramfenicol (CAP). Hij merkt echter op dat het in oorsprong gaat om een natuurlijk product, dat giftig is voor de mens (aplasie, anemie) en ook genotoxisch zou kunnen zijn. Het is dus voorbehouden voor de humane geneeskunde in zeer specifieke gevallen

en strikt verboden in de diergeneeskunde (zoals bvb. ook fenylbutazon). De Europese Commissie heeft de limiet ervan bepaald op 0,3 µg/kg.

36. Historiek: Chlooramfenicol werd gedetecteerd in voormengsels van een Belgisch bedrijf, waarna er onmiddellijk een RASFF-waarschuwing werd verzonden. Bovendien heeft België contact opgenomen met de Commissie om een snel onderzoek te vragen naar de oorzaken van de besmetting. Deze chlooramfenicol kwam voor in grondstoffen afkomstig van Franse leveranciers. Frankrijk heeft de oorsprong van deze besmette enzymen, afkomstig uit Japan, bepaald. Japan heeft vervolgens een onderzoek gevoerd en is tot de vaststelling gekomen dat er enzymen werden ingevoerd uit India (3 bedrijven). Deze hebben hun producten rechtstreeks of via Japanse bedrijven aan Europa geleverd.

Deze leveringen hebben plaatsgevonden in food en feed. Het betrof dus ook het aspect menselijk voedsel: oorspronkelijk werden 11 RASFF-waarschuwingen verzonden, maar nu zitten we al aan meer dan 150 addenda. België is betrokken bij twee waarschuwingen, merkt hij op.

37. Risico: Het FAVV heeft het gehalte chlooramfenicol vastgesteld via analyse of berekening van de incorporatiegraad (regel van 3).

38. Maatregelen: producten met een hoog gehalte werden van de markt gehaald. Jean-Marie Dochy merkt op dat de gevonden hoeveelheden chlooramfenicol minuscuul zijn en geen risico vormden voor de volksgezondheid.

39. Conclusies:

- De invoer van producten uit verafgelegen derde landen is altijd risicovol (China, Japan, India);
- De operatoren zijn onderworpen aan de risico's van grondstoffen, gelet op de versnippering van het product. Zo kunnen een paar ton enzymen zware gevolgen hebben;
- De verdunningsfactor in de keten heeft het mogelijk gemaakt te vermijden dat het gehalte chlooramfenicol in eindproducten de toegelaten limiet van 0,3µg/kg overschrijdt.

40. De Voorzitter merkt op dat het om een omvangrijk evenement gaat, maar gelukkig zonder gevolg. Hij merkt tevreden op dat de firma's hebben meegewerkt aan het onderzoek, net als het laboratorium dat de resultaten zeer snel heeft geleverd.

41. Yvan Dejaegher vraagt wat de conclusie was van het onderzoek? Jean-Marie Dochy antwoordt dat de Indische producten altijd chlooramfenicol bevatten omdat het gaat om een productiemethode die zij gewoonlijk toepassen. De Voorzitter zegt dat dit antibioticum soms ook wordt gebruikt voor aquacultuur in Azië.

B) problematiek van Escherichia coli in vleesbereidingen

Presentatie

42. Inleiding: Jean-Marie Dochy herinnert eraan dat de bacterie E. Coli O157 wordt overgedragen via besmette levensmiddelen. Zij kan worden gevonden bij gezonde dieren, in rauwe melk, gehakt, rauw of onvoldoende gebakken vlees, ...(zie PPT http://www.afsca.be/raadgevendcomite/verslagenvergaderingen/documents/2013-09-25_Punt-3_E-coli_Rc_nl.pdf voor meer detail).

43. Symptomen: over het algemeen buikkrampen, diarree, maar de toestand van de personen kan snel verslechteren (bloederige diarree, koorts, enz.), of het hemolytisch-uremisch syndroom (HUS) met een sterftcijfer van 3 tot 5%. Oplossing: nierdialyse (soms levenslang).

44. Jean-Marie Dochy licht toe dat door de tijd die nodig is om een onderzoek uit te voeren, het moeilijk wordt om de oorsprong van het probleem te achterhalen: de vereiste tijd voor incubatie, de analyse van de uitwerpselen van het slachtoffer, de communicatie van de geneesheer, de informatie van de dienst voor sanitair toezicht en tot slot het FAVV. In

alle gevallen verloopt er een tijdsperiode van 15 dagen, wat veel te laat is omdat op dat moment de oorsprong van de symptomen verdwenen is. Om het sneller te laten verlopen, kan het slachtoffer rechtstreeks een klacht indienen bij het meldpunt. Eventueel kunnen er gevallen later worden gemeld door de laboratoria.

45. Reactie van het FAVV: bemonstering, tracering stroomopwaarts en stroomafwaarts, blokkering van eventueel besmet vlees, enz. In juni werden maatregelen genomen op bijna 50 karkassen naar aanleiding van de analyse op de aanwezigheid van E. Coli. De maatregelen werden genomen in overleg met de operator: in de mate van het mogelijke wordt het vlees niet vernietigd, omdat de bacterie niet bestand is tegen warmte. Het vlees kan dus worden gebruikt in verhitte bereidingen. Bij gebrek daaraan worden de levensmiddelen vernietigd.
46. Preventie: het Agentschap dringt erop aan dat er preventiemaatregelen kunnen worden genomen op alle niveaus van de voedselketen (basis hygiëneregels, handen wassen, opleiding personeel, enz.). Zij hebben betrekking op iedereen, maar er zijn ook specifieke regels voor de slachthuizen (reiniging van de huiden, verwijdering van de huiden, enz.) die absoluut moeten worden toegepast.

Het is belangrijk op te merken dat de besmetting uiterst lokaal kan zijn (10cm² op een karkas bijvoorbeeld) en enkel de toepassing van de BPH in de hele voedselketen kan het mogelijk maken de aanwezigheid van E. Coli terug te dringen.

Er wordt op gewezen dat E. Coli zich enkel ontwikkelt aan de buitenkant van de vleesoppervlakte. Het is dus mogelijk de bacterie eenvoudig te elimineren door de steak te bakken, zelfs als de binnenkant saignant blijft. Het probleem blijft echter voor gehakt, behalve als het doorbakken is.
47. Specifiek probleem/ het fabricageproces van filet américain voor een keten van slagerijen verloopt in 5 stappen bij de fabrikant + 3 stappen in de slagerij: slagerijketens hebben verschillende leveranciers en de stukken gebruikt voor de productie van filet américain kunnen dus afkomstig zijn van verschillende dieren, wat het risico verhoogt op besmetting, zeker omdat het vlees is opgeslagen in "spuitzakken". Vervolgens wordt het diepgevroren en later geleverd aan de verschillende plaatselijke slaggers. De opeenvolging van al deze stappen veroorzaakt een toename van het risico op de aanwezigheid van E. Coli voor de consument, wat Jean-Marie Dochy betreurt. Hij voegt eraan toe dat niets in deze procedure verboden is. Op zich is er geen inbreuk gepleegd, maar de methodologie is risicovol voor de consument.
48. Het Raadgevend comité heeft geen opmerkingen over deze twee punten.

C) voorstelling van de traceerbaarheidsoefening in de filière van de eieren

Presentatie

49. Inleiding: Nathalie De Jaeger presenteert deze nieuwe oefening, waarbij we vertrekken van een fictieve besmetting van een eierproduct. De tracering zal van 25 tot 29 november 2013 in real time plaatsvinden (zie PPT http://www.afsca.be/raadgevendcomite/verslagenvergaderingen/documents/2013-09-25_punt-3_NL_EXERCICE_RC_nl.pdf voor meer detail).
50. Doelstellingen: bepalen of het traceerbaarheidssysteem efficiënt is, de operatoren sensibiliseren en, voor het Agentschap, de communicatie en de procedures tussen de diensten testen.
51. Concreet: in de oefening zal teruggedaan moeten worden tot de bron van de fictieve besmetting (wat in casu het diervoeder zal zijn). De PCE's zullen de oefening omkaderen.
52. De Voorzitter vraagt of zal worden geverifieerd dat de controlemonsters 6 maanden moeten worden bijgehouden bij de operator van diervoeder. Nathalie De Jaegher bevestigt maar preciseerd dat de oefening niet zal teruggaan tot de grondstoffen. De oefening stopt bij de samengestelde voeders.

53. De horeca en de kleinhandelaar zijn ook geïmpliceerd bij deze oefening, rekening houdend met het principe van de verdunning van het product zal worden nagegaan of de eindproducten al dan niet als besmet beschouwd moeten worden. Zij preciseert dat de producten niet zullen worden teruggedroepen of geblokkeerd omdat het slechts om een oefening gaat! De Voorzitter benadrukt dit feit ook, de terugroeping zal enkel worden gesimuleerd.

Nathalie De Jaegher licht toe dat de oefening zal worden voorgesteld aan de operatoren, waarbij zij een gedetailleerde uitleg zullen krijgen over de vereiste documenten. Alle sectoren betrokken bij de oefening zullen worden uitgenodigd via de vergaderingen van Controlebeleid of via een bijzondere vergadering in oktober of begin november.

Vervolgens zal er na de oefening een bespreking plaatsvinden. Daarna zal het verslag worden voorgelegd op het Overlegcomité dat zal volgen. De Voorzitter vraagt wat de rol zal zijn van de communicatiedienst in deze oefening? Deze zal communiceren over de terugroepingen evenals specifieke persberichten voorbereiden voor de sector voor en na de oefening, licht Nathalie De Jaeger toe.

Punt 4. Activiteitenverslag FAVV 2012 / bemerkingen van de leden en feedback suggesties operatorenenquête

Feedback van de leden bij het activiteitenverslag FAVV 2012

54. Geen feedback ontvangen.

Feedback van de suggesties van de leden bij de operatorenenquête

55. De Voorzitter herinnert eraan dat de resultaten reeds werden meegedeeld aan het Comité en op de website van het Agentschap staan, maar verschillende operatoren hebben ook suggesties geformuleerd. Yasmine Ghafir overloopt vlug de binnengekomen reacties van de operatoren in het kader van de enquête die hen werd voorgesteld (zie PPT voor meer detail: http://www.favv.be/raadgevendcomite/verslagenvergaderingen/documents/2013-09-25_Punt-4_NL-FR_feedback-operat.-enquête_RC_25sept13.pdf).
56. Van de 6842 personen die hebben geantwoord, zijn er 1601 die een suggestie hebben geformuleerd ter verbetering van de werking van het FAVV.
57. Vervolgens worden de 10 belangrijkste opmerkingen/suggesties gepresenteerd (zij vormen om en bij de 74% van al de opmerkingen/suggesties):
- Tevredenheid over het FAVV;
 - Verhoging van het aantal vooraf aangekondigde controles (82% van de operatoren heeft geantwoord op deze vraag), maar de Voorzitter merkt op dat dit niet mogelijk is aangezien het zou ingaan tegen de Europese regelgeving;
 - De operatoren wensen een Agentschap dat adviserend en niet bestraffend optreedt (moeilijk te realiseren maar we beschikken over een vulgarisatiecel);
 - Meer eenvormige controles (de operatoren van het ene Gewest denken dikwijls dat ze meer gecontroleerd zijn dan hun bureaus van de andere Gewesten). De Voorzitter herinnert eraan dat dezelfde criteria worden toegepast op iedereen en benadrukt het onafhankelijk karakter van het FAVV;
 - Controle(frequentie) meer in functie van het risico ;
 - Controles afgestemd op de realiteit (gewenst door het merendeel van de operatoren) ;
 - Betere kennis van de activiteiten van de sectoren (de operatoren duiden op een gebrek aan kennis van de controleurs die hen controleren). Om tegemoet te komen aan deze vraag heeft het Agentschap de opleidingen 1, 2, 3 opgestart bestaande uit geanimeerde sessies waaraan mensen van de sector meewerken, m.a.w. andere dan louter theoretische sessies. De sessie van de beenhouders is reeds opgestart;
 - Veel respondenten waren niet tevreden over de houding van de controleur. Dit is een punt dat continu moet worden opgevolgd door het Agentschap (ontwikkelen door middel van opleidingen);
 - Operatoren wensen minder strenge controles;

- Veel te hoge kosten. Yasmine Ghafir wijst erop dat het gaat om het percentage van het aantal mensen die suggesties hebben geformuleerd en niet van alle deelnemers die aan de enquête hebben deelgenomen.

58. Na onderzoek blijkt dat de meerderheid van de operatoren van mening zijn dat het de controleurs van de primaire sector of van de transformatiesector nog aan kennis ontbreekt.

59. Gezien er geen opmerking uit het RC komt, gaat Yasmine Ghafir over naar **het punt varia over de toekomstige enquête naar de perceptie van de consument**. Zij stelt dat een eerste ontwerpvragenlijst naar het RC werd gestuurd. Zij heeft reeds enkele opmerkingen ontvangen (TA, FOD Volksgezondheid, FOD Economie, VBT, OIVO, Fevia, GAIA,.....), waarmee in de mate van het mogelijke rekening zal worden gehouden.

Zij voegt eraan toe dat het belangrijk is dat de consument de vragen goed begrijpt en dat ze dus vrij vulgariserend moeten zijn.

Het Agentschap voert over het algemeen die enquêtes uit samen met de FOD P&O, maar die laatste beschikt momenteel niet over de nodige budgetten en het FAVV zal zich beroepen op de diensten van een externe firma. De Voorzitter vraagt naar de procedure?

Yasmine Ghafir antwoordt dat de vragenlijst deze week wordt afgesloten en bij het lastenboek wordt gevoegd dat naar verschillende externe firma's zal worden gestuurd (iVOX, IPSOS, en 2 à 3-tal bedrijven die men op aanraden van de FOD P&O zal contacteren). Deze timing maakt het mogelijk de enquête dit jaar nog te lanceren, normaal gezien in november. De Voorzitter benadrukt dat men gaat werken met een panel dat representatief is voor de Belgische consument.

De enquête zal eveneens op de website van het Agentschap beschikbaar zijn en wordt aangekondigd o.a. in tijdschriften en op de website van Test-Aankoop en OIVO. De Voorzitter bedankt hen voor hun medewerking.

60. Johan Hallaert heeft vragen bij de afbakening van de scope van deze enquête. Deze is blijkbaar niet beperkt tot de materies die tot de bevoegdheid van het Agentschap behoren.

61. De Voorzitter antwoordt dat er 2 à 3 vragen zijn opgenomen i.v.m. de perceptie van de etikettering.

62. Johan Hallaert vervolgt dat er ook vragen zijn opgenomen i.v.m. de voedingswaarde of de nutritionele aspecten. Hij heeft daar geen bezwaar tegen. Maar als de ene vraag een bredere scope heeft dan zou dat ook moeten gebeuren met andere vragen bv. wat leest de consument zeker op een etiket, zijnde de hoeveelheid. Deze vraag is niet opgenomen. M.a.w. indien men een brede scope heeft moet de scope ook worden doorgetrokken naar andere vragen.

63. De suggesties van de leden van het RC worden ingewacht. Maar men moet het aantal vragen die aan de consument zullen worden gesteld, beperken. Er zijn eveneens punten die niet kunnen worden vermeld in de vragen (bvb. de prijs van de producten, enz.). De Voorzitter spoort het RC aan om hun vragen/bemerkingsen nog tegen eind van deze week toe te sturen.

Punt 5. Tendensen Controleprogramma 2014

64. Voorafgaand aan de presentatie van het controleprogramma, vestigt de Voorzitter de aandacht op het feit dat er onzekerheid bestaat over het budget. Het Agentschap heeft zijn uitgaven met 8,5 mio euro verminderd t.o.v. 2011. Momenteel vraagt men nog een bijkomende inspanning in de orde van grootte van 9 mio euro. En gisteren vernam de Voorzitter dat het Agentschap zijn uitgaven nog eens bijkomend met 1,2 mio euro moet verminderen! Indien de uitgaven verminderen, is het duidelijk dat het Agentschap minder

inspanningen zal kunnen leveren voor de bescherming van de consument en de voedselveiligheid in België. Dit punt moet zeer duidelijk zijn voor iedereen. Dit betekent dat een bepaald aantal van de controles of analyses zullen moeten worden geschrapt, hierdoor zouden bvb. ook problemen kunnen ontstaan voor de certificatie bij export. De Belgische regering moet op een billijke en eerlijke manier besparingen doorvoeren tussen de verschillende federale instellingen. Hij stelt vast dat er een scheeftekening bestaat en dat er geen evenwichtige verdeling bestaat tussen het Agentschap en de andere federale instellingen omwille van deze bijzondere inspanning van 1,2 mio€.

65. Jean-Philippe Maudoux geeft een uiteenzetting bij het controleprogramma (zie PPT-presentatie: http://www.afsca.be/raadgevendcomite/verslagenvergaderingen/documents/2013-09-25_Punt-5_PPT_-_Program2014_CC_nl.pdf voor meer detail). Het analyseprogramma 2013 (+ verschillende PDF-fichiers) werd op voorhand toegestuurd aan de leden van het RC met mogelijkheid tot reactie. Meer detail van het programma kan, indien gewenst, worden bekomen tijdens de sectorvergaderingen van de DG Controlebeleid.

66. De programmering van de controles is gebaseerd op dezelfde aanpak (zie slide 2). De codering gebeurt via de informaticatool ALFA (versie 2013/rekening houdende met de context van de rapportering gevraagd door het EFSA en de vermelde adviezen van het Wetcom).

67. **Presentatie vanuit verschillende invalshoeken:**

- verdeling per monsternemer;
- verdeling per matrix;
- verdeling per parameter.

68. **Analyseprogramma 2014:**

Globaal Plan (onderverdeeld in Plan FAVV + buiten plan FAVV)

69. Globaal genomen zijn er 673.261 analyses voorzien in 2014, hetgeen overeenkomt met een significante vermindering van 15,2% ten opzichte van 2013. Deze vermindering is te wijten aan een vermindering van het aantal salmonellatests in de varkenssector. Momenteel zitten we in een overgangsfase en serologie wordt vervangen door microbiologie. De nieuwe aanpak wordt besproken zijnde een heroriëntering van de monsterneming met een toespitsing in de fokkerijen i.pl.v. bij de varkensvetmesterij. Naderhand zal het programma worden afgestemd met de sector cf. het advies ter zake van het Wetcom.

Brucellose: een lichte stijging van het aantal analyses (2000 tests) ingevolge uitvoering van het abortusprotocol.

70. De Voorzitter vestigt de aandacht op het abortusprotocol. Het is interessant om de oorzaak van deze abortussen te kennen in het kader van de captatie van signalen van besmettelijk ziektes die zich voordoen. Dit kost geld. Het Agentschap heeft contracten afgesloten met DGZ en Arsia. Het overnemen van de gidsen BtoC, hun publicatie, vertaling en verspreiding, zoals gewenst door de voogdijminister enz. hebben ook een kostprijs. Maar al deze initiatieven zullen niet meer kunnen geconcretiseerd worden, indien het budget wordt afgeroomd.

71. **Globaal aantal analyses per matrix:**

72. JPM haalt de verschillende matrices aan (slide 5). Voor wat de monsternemingen in het kader van diergezondheid/residuen betreft is er een aanzienlijke daling (560.522 = een ↓ 17,4% t.o.v. 2013 - zie hierboven voor meer detail). Verder wordt gewezen op een kleine vermindering van het aantal analyses voor de opsporing hormonen wegens een heroriëntatie van de controles cf. verordening nr. 882/2004 (controles op de naleving van de wetgeving inzake diervoeders en levensmiddelen en de voorschriften inzake diergezondheid en dierenwelzijn).

73. **Monsternemingen door het FAVV (per matrix)**

Het globaal aantal analyses 2014 (uitgevoerd door de PCE/FAVV & FAGG) bedraagt 150.488 analyses, zijnde een lichte vermindering met 4,1% in vergelijking met 2013.

* Landbouwgrondstoffen/ feed: monsternemingen maïs/opsporing van aflatoxines: vermindering aantal analyses + rekening gehouden met sectorale programmering (mycotoxines);

Monsternemingen op diergezondheid/residuen: zie hierboven;

* Fytosanitaire monsternemingen: **11.721** (-1,8%): worden verschillende tests geschrapt zoals o.a. opsporing van steenbrand in tarwe, van monilinia fructicola (schrapping quarantaine listing), .. Een verhoging van de tests voor de opsporing van pospiviroïde in tomaten (+71,1%). De opsporing van nieuwe bacteriën zijn geprogrammeerd voor aardappelen: *Candidatus Liberibacter solanacearum*, *Potato Stolbur Phytoplasma*.

* Non-food: 4.221 (+0,5%) : lichte verhoging van analyses op het water dat gebruikt wordt bij de bereiding van levensmiddelen meer in het bijzonder gemalen ijs, ijsblokken.

* Levensmiddelen: het grootste gedeelte van deze analyses heeft betrekking op levensmiddelen (79.437 analyses = -2,6%): de vermindering is te wijten aan een vermindering van de analyses op bereidingen, allergenen,.. Het aantal van analyses voor het opsporen van allergenen is verminderd omdat op de meeste etikettering de aanwezigheid van allergenen wordt vermeld. Ingevolge deze vaststelling op het terrein werd de programmatie aangepast. Voor fruit en groenten werden aanpassingen aangebracht op microbiologische vlak en voor wat betreft de residuen van pesticiden voor diverse redenen bvb. herziening van de verordening 669/2009 /vermindering controles /meloen, vermindering op basis risico-evaluatie/radijzen,...

* Voor wat zuivelproducten betreft wordt een vermindering van de analyses vastgesteld op schapenkaas en melk in automaten omdat de matrix moeilijk te vinden is.

74. Monsternemingen door het FAVV (per parameter)

75. Deze groep is onderverdeeld in verschillende parameters: weinig verandering in vergelijking met 2013.

- Opsporing micro-organismen: de opsporing van Salmonella op varkenskarkassen (verhoging analyses ingevolge toename NC in 2012), in de pluimveesector: ↑ van het aantal analyses op campylobacter (resistentie AB) evenals deze voor de opsporing van E. coli O157 (in rauwe hoefemelk ingevolge NC).

76. De Voorzitter merkt op dat er zich blijkbaar redelijk veel problemen voordoen bij rauwe melk. Sommige kazen worden bereid met rauwe melk en er werden opnieuw gevallen van besmetting met listeria aan het licht gebracht. Men moet nauwlettend toezien en de korte ketens, het artisale, enz. ontsnappen niet aan deze regel. Hij brengt het advies van het Wetcom over dit onderwerp in herinnering. Deze mensen werken met risicoproducten. Indien de melk wordt besmet door de dieren en de operator behoort tot BtoC dan kunnen er zich zware problemen voordoen in de distributie. De Europese normen zijn strikt (= 0 in verwerking).

77. Alain Masure zegt dat de FWA zich bewust is van het probleem. Maar het is vooral van belang om de boodschap over te brengen naar de betrokken sector en het Waals Gewest.

- Zware metalen (-5,4%): vermindering aantal analyses/diervoerders omdat wordt rekening gehouden met de sectorale monsterneming;
- Residuen van geneesmiddelen: toename analyses (+551) opsporing van quinolonen (antibiotica) cf. advies van Wetcom;
- Residuen van bestrijdingsmiddelen: vermindering van het aantal analyses / nieuw : de opsporing van quaternaire ammoniums in de babyvoeding (nieuw + 160) en van nicotine in champignons (+ 22);
- Mycotoxines: vermindering wegens schrapping analyses opsporing aflatoxines B1 in maïs;
- Fycotoxines: ↑ aantal analyses door toevoeging van 3 fycotoxines (+ 4,2%);
- Additieven: aanzienlijke vermindering (1414 / -14,3%) opsporing additieven in levensmiddelen cf. het advies van het Wetcom;
- Dierziekten: aanzienlijke vermindering omdat de analyses/opsporing van varroa destructor in de apicultuur (EG-onderzoek in 2013) zijn niet opgenomen;
- Genotypering: traceerbaarheid rundvlees (DNA-test) : verhoging aantal tests in de uitsnijderingen en distributie;

- Allergenen: toevoeging van melk en eieren aan de lijst van allergenen wordt momenteel onderzocht met de DG Laboratorium. 3 nieuwe allergenen zijn toegevoegd aan de lijst zijnde noten, weekdieren en schaaldieren;
78. Voor wat de allergenen betreft, verwijst de Voorzitter naar een advies van het Wetcom waarbij de allergenen worden gerangschikt i.f.v. de prioriteiten. Bij de programmering van de analyses zou men hiermee reeds rekening kunnen houden.
- Denaturatie van dierlijke bijproducten: o.a. controle dierlijke producten die niet meer in de voedselketen / nagaan of ze een denatureermiddel bevatten;
 - Kwaliteitsparameters (energie, eiwitten, vetstoffen): voedingsmiddelen minder tests op verrijkte producten;
 - GGO: een toename (+30,6%):
 - ** 1ste) want de quotering van GGO's ging van « minder ernstig» naar «ernstig». Eerst werden de vermeldingen op de etiketten nagezien, maar nu kunnen de analyses GGO's opsporen die niet toegelaten zijn;
 - ** 2de) bepaalde producten zoals rijst uit China moet worden getest (cf. de Europese regelgeving). Het te testen gamma van producten werd uitgebreid met een toename van de tests als gevolg.
79. Jean-Philippe Maudoux verwijst naar de ontvangen opmerkingen van Test-Aankoop bij het controleprogramma voor 2014. Hij meent dat in grote mate een antwoord is gegeven op de gestelde vragen.
80. Inderdaad, er werd gevraagd om vooraf de bemerkingen toe te sturen. Test-Aankoop heeft het nodige gedaan. Er is reeds geantwoord op een aantal vragen en de rest kan nader worden uitgeklaard op de bilaterale vergadering, benadrukt Sigrid Laurysen. Tot slot verwijst ze naar slide 4 die een belangrijke daling van de analyses aangeeft. Maar dit was ook reeds het geval in 2012. TA vraagt zich af of de controle op de autocontrole hierdoor niet in gevaar komt.
81. Dit is een belangrijk punt, merkt de Voorzitter merkt op, want omwille van de vermindering van het budget zal een prioritisering van de analyses dienen uitgevoerd. Er zal moeten bepaald wat men kan laten vallen. In de afgelopen jaren werd een professioneel Agentschap uitgebouwd, maar door de aanhoudende besparingen zou de “core business” van het FAVV in het gedrang kunnen komen. Hij is bereid om politici en pers te contacteren om hun de gevaren mee te delen die zouden kunnen voortvloeien uit een te grote vermindering van het budget. Hij vraagt de leden van het RC hem hierin te steunen. Hij wil vermijden om in de situatie van Nederland terecht te komen.
82. M.b.t. de gestelde vragen haalt Vicky Lefevre aan dat op het merendeel van de gestelde vragen werd geantwoord. Zij refereert naar een vraag over allergenen en stelt dat deze moeten worden vermeld in de ingrediëntenlijst van het levensmiddel. Het FAVV voert analyses uit voor het opsporen van allergenen waarvan wordt verwacht dat ze aanwezig zijn in bepaalde levensmiddelen, maar die niet vermeld staan in de ingrediëntenlijst. Deze analyse is een verificatie van een controle van een etiket. Op de vraag of er geverifieerd wordt of er geen “onnodige” allergenen geëtiketteerd worden, wordt negatief geantwoord. De vermelding van “kan sporen bevatten van...” of “..is geproduceerd in een bedrijf waar ook ...” is een probleem aan het worden voor de allergische consument. Op dit vlak werkt het FAVV samen met de verwerkende industrie om drempelwaarden te bepalen vanaf wanneer allergenen moeten worden vermeld op het etiket als ze niet als ingrediënt gebruikt worden maar als er mogelijk sporen zouden kunnen aanwezig zijn. In afwachting daarvan worden dergelijke controles nog niet verricht. Ze benadrukt dat geen enkele wetgeving een verbod oplegt op de vermelding “...kan sporen bevatten van”.
- De vermindering van de analyses op voedingssupplementen (-380) heeft te maken met een wijziging van de methodologische aanpak die geleid heeft tot een daling van het aantal monsters (vitaminen, mineralen,..). De parameters die worden geprogrammeerd worden gewisseld jaar na jaar. Door de verschuiving in parameters die een lagere quotatie hebben, bekomt men een statistisch lager aantal monsters die moeten worden genomen.

Op de vraag m.b.t. “Wat met de controles op gezondheidsclaims op voedingsproducten? En voedingsclaims? Wat is er voorzien?”, antwoordt Vicky Lefevre dat deze niet staan vermeld in deze presentatie omdat het een controle van etikettering betreft. Dit wordt vermeld bij de inspectie. Bij deze inspecties van de controle van de etiketten wordt nagegaan of die claims beantwoorden aan de vereisten van de Europese regelgeving. Voor volgend jaar is een monitoring gepland met name een controle op de nutritionele etikettering. Deze monitoring wordt vanaf 2015 van toepassing voor alle levensmiddelen (nagaan wat staat op het etiket en wat werd er gemeten).

Op de vraag naar hoeveel controles worden uitgevoerd op voedingsclaims, zullen de gegevens worden bezorgd aan Test-Aankoop.

83. De Voorzitter concludeert dat het RC geen andere bemerkingen oppert bij het controleprogramma 2014.

Punt 6. Ontwerp van KB tot wijziging van het KB autocontrole: advies

84. De bespreking van dit punt wordt verdaagd naar de volgende vergadering.

Punt 7. Overzicht aangekondigde acties in DIS

85. De Controlediensten hebben volgende programmering opgemaakt tot 2014. Het RC heeft onderstaande informatie per e-mail verkregen. De Voorzitter herinnert eraan dat de Europese regelgeving slechts een beperkt aantal aangekondigde acties in DIS toestaat.

	Periode/Période	PCE/UPC	Stad/Ville
2013	24-31/01/2013	LIM	Tongeren
	16-24/02/2013	HAI	Tournai
	23-29/03/2013	ANT	Mechelen
	15-19/04/2013	LIE	Waremmes et Hannut
	27-31/05/2013	NAM	Rochefort/Han-sur-Lesse
	27-31/05/2013	VBR	Vilvoorde
	17-22/06/2013	WVL	Oostende
	24-28/06/2013	LUX	Laroche-en-Ardenne
	16-20/09/2013	BRU	Anderlecht
	okt/13	LIM	Lommel
	nov/13		
dec/13			
2014	jan/14	OVL	Gent
		LIE	Seraing
	feb/14	VBR	Leuven
	mrt/14	WVL	Brugge
		NAM	Namur (sauf centre)
	apr/14	BRW	Braine l'Alleud
	mei/14	HAI	Charleroi
jun/14	ANT	Turnhout	

Punt 8. Varia

86. Vragen van GAIA:

A) Dieren in de wei - controle op beschutting & optreden gidsen

87. Het heeft een heel warme zomer geweest en GAIA heeft veel klachten ontvangen over dieren die in de weide staan bij hoge t° zonder beschutting. Het FAVV moet controles uitvoeren ingevolge een protocol tussen de FOD Volksgezondheid en het FAVV zijnde op dieren die bij een t° 35°C in volle zon zonder schaduw/zonder beschutting staan, al dan niet met watervoorziening. Ann De Greef vraagt of het FAVV op dit vlak controles heeft uitgevoerd. Zo ja dewelke en wat waren de resultaten? Zo niet, waarom niet?
88. Jean-Marie Dochy antwoordt dat het volgende item van de CL PRI 2049: "De dieren die binnen worden gehouden moeten in de mate van het mogelijke tegen ongunstige weersomstandigheden, roefdieren en gezondheidsrisico's worden beschermd" tot 7 maal toe als NC werd afgewogen (waaronder in 4 bedrijven waar er schapen gehouden werden) : er werden 4 PV's en 2 waarschuwingen opgesteld.
89. Op de vraag van Ann Degreef of er een systematische controle wordt uitgevoerd na 4 opeenvolgende dagen van 30°C, wordt negatief geantwoord. Zij vraagt of het niet mogelijk is om de regelgeving in die zin aan te passen. Jean-Marie Dochy antwoordt dat alle controles op dierenwelzijnsvlak gebeuren op basis van richtlijnen van de FOD Volksgezondheid/Dienst Dierenwelzijn, die het beleid uitstippelen. Vanaf 1 januari 2014 wordt dierenwelzijn evenwel overgeheveld naar de Gewesten.

B) Naar aanleiding van een artikel in Landbouwleven: het couperen van schapenstaarten: zijn er cijfers van de controle beschikbaar? Welke sancties zijn er genomen? Wat zijn de resultaten?

Bij omzendbrief van 2 april 2013 omtrent dierenwelzijn – schapen, werd nogmaals gesteld dat in overeenstemming met het KB van 17 mei 2001 betreffende de toegestane ingrepen bij gewervelde dieren, met het oog op het nutsgebruik van de dieren of op de beperking van de voortplanting van de diersoort, de staartamputatie enkel bij oaien toegestaan is (niet bij rammen) en dat de vulva in dit geval moet bedekt blijven. Dit verbod op staartamputatie geldt ook voor ingevoerde schapen uit landen waarin dit ook van toepassing is. Wanneer de overtreding in het slachthuis vastgesteld is, stelt de dierenarts met opdracht een informatieformulier (aanverwant document nr. 1) op zodat de ambtenaar een proces verbaal kan opstellen ten laste van de eigenaar en niet van de vervoerder.

Uit navraag bij de juristen en nadat de PV's ten laste van de slachthuizen m.b.t. dierenwelzijn vlug werden doorgenomen en zonder verdere informatie, heeft men geen enkel geval aangetroffen.

Jean-Marie Dochy benadrukt vervolgens dat het Agentschap optreedt op basis van klachten, bvb. op basis van klachten ingediend bij het meldpunt.

In het kader van de controles uitgevoerd op basis van het Inspectieplan kan worden vermeld dat de CL "PRI 2159 Houden/fokken van schapen, geiten of hertachtigen - Traceerbaarheid (identificatie en registratie inbegrepen)" vanaf 1 januari 2014 de vraag zal bevatten. Op die manier zal dit punt meer gericht worden gecontroleerd. Het gaat niet om de CL PRI 2159, maar wel om de CL PRI 2049 "houden van zoogdieren" (waaronder schapen/geiten) waarin reeds een item over de niet-toegelaten ingrepen staat. Ter herinnering, de staart mag enkel worden afgeknipt bij oaien (op voorwaarde dat de vulva bedekt blijft) en dit enkel via chirurgie (verplichte sedatie vanaf de leeftijd van twee weken).

Er werd geen enkele NC betreffende niet-toegelaten ingrepen bij schapen-geiten vastgesteld sinds 02.04.2013, datum waarop de PCE's geïnformeerd werden over het feit dat dit item een aandachtspunt zou worden in de slachthuizen. Deze problematiek wordt in de bedrijven gecontroleerd aan de hand van de CL 2049.

90. **Op vraag van het FAVV: artikel in de Standaard over residuen van pesticiden in Franse wijn**

91. De Voorzitter verwijst naar het artikel over wijn. Deze resultaten zijn afkomstig uit een onderzoek van de Franse consumentenbond "Que Choisir". Het FAVV heeft een 60-tal monsters van Franse wijnen genomen en geen overschrijding van de residunorm in wijn vastgesteld.

De volgende vergadering van het RC vindt plaats op **woensdag 23 oktober 2013 om 9u30.**
